

ĪSUMĀ

Latvija. Valsts drošības dienests (VDD) aizturējis kādu personu saistībā ar aizdomām, ka tā pārkāpusi starptautiskās sankcijas un publiski atbalstījusi Krievijas īstenotos noziegumus pret Ukrainu un tās iedzīvotājiem. Aizvadītās nedēļas nogalē VDD veica kriminālprocesuālās darbības trīs objektos Rīgā un tās apkaimē. Izmeklēšanas gaitā iegūtā informācija liecina, ka persona vairākos Krievijas propagandas resursos attaisnojis Krievijas sāktu karadarbību Ukrainā un Krievijas bruņoto spēku īstenotos kara noziegumus, kā arī izplatījis dezinformāciju par Latviju un tās sabiedrotajām valstīm ar mērķi tās diskreditēt. Personai piemērots aizdomās turētā statuss un drošības līdzeklis apcietinājums.

Polijā, kopš sācies Krievijas iebrukums Ukrainā, atbilstoši atvieglotajai procedūrai iekārtojušies darbā jau 358 000 Ukrainas pilsoņu, kas bijuši spiesti atstāt savu valsti, paziņojusi Polijas Ģimenes un sociālo lietu ministrija. Visvairāk no viņiem strādā Varšavā, Vroclavā, Lodzā, Poznaņā un šo pilsētu apkārtnē. Tiek lēsts, ka Polijā pašlaik ir 3,5 miljoni Ukrainas pilsoņu, no kuriem puse ieradusies pēc Krievijas iebrukuma sākuma 24. februārī. Krievijas uzskāta kara dēļ no Ukrainas uz Eiropas valstīm ir devušies vairāk nekā seši miljoni bēgļu, liecina ANO bēgļu lietu aģentūras dati.

ASV prezidentam Džo Baidenam, kurš tikai pirms dažām dienām tika pasludināts par izveseļojušos no Covid-19, divas dienas pēc kārtas koronavīrusa tests bija pozitīvs. Pirmo reizi Covid-19 tests pozitīvs Baidenam bija 21. jūlijā. Viņa simptomi bija viegli, un viņš uzturējās pašizolācijā, strādājot attālināti. 26. jūlijā testa rezultāts bija negatīvs un dienu vēlāk, kad vēl viena testa rezultāts bija negatīvs, Baidens pārtrauca pašizolāciju. Tomēr pēc diviem jauniem pozitīviem testiem Baidens atsācis pašizolāciju Baltajā namā. Prezidentam nav nekādu Covid-19 simptomu.

ŠAJĀ DIENĀ

2. augustā

1869. Londonā atklāts pasaulē pirmais pazemes dzelzceļš.

1932. Dzimis īru aktieris Pīters O'Tūls.

1934. Pēc Vācijas prezidenta Paula fon Hindenberga nāves Ādolfs Hitlers pasludināja sevi par Vācijas augstāko līderi.

1945. Noslēdzās Potsdamas konference, kurā sabiedrotie apspriedās par sakautās Vācijas nākotni.

1990. Irākas spēki iebrūk Kuveitā.

SAGATAVOJIS INTS GRASIS.

No Odesas izbraucis kuģis ar labību

No Odesas ostas vakarrīt ar labības kravu devies ceļā pirmais kuģis, kas atstājis Ukrainu kopš starptautisko vienošanos parakstīšanas par labības eksporta atsākšanu no Ukrainas. Kuģis "Razoni", kam ir Sjerraleones karogs, devies uz Libānas ostu Tripoli ar kukurūzas kravu.

"Atvieglējuma diena pasaulei, īpaši mūsu draugiem Tuvajos Austrumos, Āzijā un Āfrikā, pirmajai Ukrainas labības [kravai] atstājot Odesu pēc mēnešiem ilgās Krievijas blokādes. Ukraina vienmēr bijusi uzticama partnere un tāda palīks, ja Krievija ievēros vienošanos," tviterī ierakstīja Ukrainas ārlietu ministrs Dmitro Kuleba. Savukārt ANO ģenerālsekretārs Antoniu Gutērrešs paudis cerību, ka Ukrainas labības eksporta atsākšana pa Melno

jūru "dos ļoti vajadzīgo stabilitāti un atvieglojumu globālajai pārtikas drošībai, īpaši vistrauslākajos humānajos kontekstos".

Pa ceļam kuģis piestās Stambulā, kur to pārbaudīs pagājušajā nedēļā atklātajā Ukrainas labības eksporta kopīgajā koordinācijas centrā. Tajā strādā civilais un militārais personāls no Ukrainas un Krievijas, kā arī Turcijas un ANO pārstāvji. Viņu galvenais uzdevums ir uzraudzīt, lai Ukrainas kuģi ar labības kravām droši pārvietojas pa noteiktajiem maršrutiem, kā arī uzraudzīt pārbaudes, vai kuģos uz Melno jūru un no tās netiek vesti aizliegti ieroči.

Ukraina un Krievija 22. jūlijā Stambulā parakstīja atsevišķas vienošanās ar Turciju un ANO par graudu eksporta atsākšanu no Melnās jūras ostām. Ar ANO un

Turcijas starpniecību panāktās vienošanās paredz izveidot drošus koridorus, pa kuriem Ukrainas kuģi var ienākt un izklūt no trim Melnās jūras ostām Odesā un tās apkaimē. Ukrainas lauksaimniecības sektors ir svarīgs labības avots pasaules tirgos, īpaši Tuvajos Austrumos un Āfrikā, kur situācija ap pārtikas nodrošinājumu ir sevišķi saspringta.

Tikmēr, Krievijas karaspēkam bombardējot Mikolajivu, nogalināts Ukrainas labības eksporta magnāts Oleksijs Vadaturskis.

74 gadus vecais Vadaturskis un viņa sieva Raisa gājuši bojā, kad Krievijas raidīta raķete naktī uz svētdienu trāpīja viņu mājai. Vadaturskis bija labības eksporta uzņēmuma "Nibulon" dibinātājs, vairākuma akcionārs un vadītājs. Tiek lēsts, ka viņa īpašumu vērtība bija apmēram 400 miljoni eiro. Ukrainas prezidenta biroja padomnieks Mihailo Podoļaks pieļāva iespēju, ka raķete, kas trāpījusi Vadaturska mājai, bijusi vadāma un ka Krievijas nolūks bijis nogalināt šo uzņēmēju.

Negaidīts progress par svarīgu likumu

ASV Senāts jau augustā varētu apstiprināt vienu no būtiskākajiem pēdējā laika likumiem klimata pārmaiņu un ekonomikas jomā. Demokrātiskās partijas vadībai izdevies pierunāt skeptiski noskaņoto senatoru Džo Menčinu atbalstīt šī likumprojekta kompromisa variantu. ASV prezidents Džo Baidens ir nodēvējis to par milzīgu soli uz priekšu.

Likumprojekts paredz ieguldījumus atjaunojamajā enerģijā, palielina nodokļus lielajām korporācijām, samazina valsts budžeta deficītu un pazemina recepšu zāļu cenas. Visi šie pasākumi ir būtiski demokrātu vēlētajiem, it sevišķi pirms rudenī gaidāmajām vēlēšanām.

ASV prezidents Džo Baidens uzsvēris, ka politikā rezultātu panāk tie, kas nepadodas: "Es gribu pateikt Kongresam, ka šis ir spēcīgākais likums, ko viņi var pie-

ņemt, lai samazinātu inflāciju, lai samazinātu deficītu, lai samazinātu veselības aprūpes izmaksas, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām un veicinātu enerģētisko drošību. Turklāt tas viss iet roku rokā ar sloga samazināšanu strādnieku un vidusšķiras ģimenēm."

Šis likumprojekts ir krietni pieticīgāks nekā sākotnējais 3,5 miljardu dolāru plāns. Tajā nav nedz apmaksātu bērnu kopšanas atvaļinājumu, nedz lielāku nodokļu atlaižu ģimenēm ar bērniem. Tomēr, kā saka daudzi demokrāti, tas ir vairāk nekā nekas. Turklāt šī likuma pieņemšana ļaus Baidenam izpildīt dažus no saviem galvenajiem kampaņas solījumiem. Turpretī republikāņi ir kategoriski pret piedāvāto plānu un dēvē to par neprātīgu nodokļu un izdevumu palielināšanu, kas amerikāņiem neesot pa prātam.

Saspringta situācija pie Kosovas robežas

Kosovas valdība līdz 1. septembrim atlikusi jauno prasību ieviest robežšķērsošanas dokumentus Serbijas pilsoņiem, jo Kosovā dzīvojošie serbi sarīkoja protestus, bloķējot ceļus. Noteikumi, kuriem bija paredzēts stāties spēkā vakar, paredz, ka personām, kurām ir Serbijas personas apliecības, pēc ierašanās Kosovā tās jānomaina pret īpašu pagaidu dokumentu. Kosovos valdība norāda, ka tas ir atbildes pasākums, jo Serbija to pašu pieprasa Kosovos pilsoņiem, kas ierodas Serbijā.

Svētdienas vakarā simtiem Kosovos ziemeļos dzīvojošo etnisko serbu ar kravas automa-

šīnām un citu smago tehniku bloķēja ceļus, kas ved uz kontrolpunktiem uz robežas ar Serbiju. Nenoskaidrotas personas raidīja šāvienus uz Kosovos policistiem, gan nevienu neievainojot.

Belgrada faktiski zaudēja kontroli pār galvenokārt albāņu apdzīvoto Kosovu 1999. gadā pēc NATO militārās iejaukšanās Kosovos konfliktā, bet 2008. gadā Priština vienpusēji kārtā pasludināja neatkarību no Serbijas. Tomēr Belgrada bijušo provinci joprojām uzskata par savas teritorijas sastāvdaļu. Kosovos neatkarību atzīst vairāk nekā 90 valstis, arī Latvija.

Tuvu normai

Pagājušā mēneša vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija divas grāda desmitdaļas zem normas, savukārt nokrišņu daudzums valstī caurmērā bija 5% lielāks par ilggadējo vidējo lielumu, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācija. Vidējā temperatūra valstī sasniedza +17,6 grādus. Zemākā gaisa temperatūra bija +5,1 grāds 30. jūlijā Stendē, bet maksimālā - +31,4 grādi jūlija pirmajā dienā Daugavgrīvā. **Jūlijā tika pārspēti 11 karstuma rekordi** un krita deviņi aukstuma rekordi. Lai gan Stendē un Zvejniekiemā nokrišņu daudzums pagājušajā mēnesī bija pat divreiz lielāks, nekā ierasts, daudzviet Vidzemē un Latgalē, kā arī vietām Dienvidkurzemē mēnesis bija sausāks par normu.

Globālās sasilšanas ietekmē arī temperatūras norma kļuvusi augstāka. Šā gada jūlijs Latvijā bijis 1,2 grādus siltāks par normu.

FOTOFAKTS

Tokijā, Nacionālajā zinātnes un inovāciju muzejā, demonstrēts septītās paaudzes galda tenisa robots "Forpheus".

FOTO - AFP/LETA

Pretnieks